

**nationale
ombudsman**

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Eerste Kamer der Staten-Generaal
De voorzitter
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Geachte heer Bruijn,

Hierbij ontvangt u het rapport *'Meedoen zonder beperkingen'*, een onderzoek van de Nationale ombudsman naar de financiële problemen van jongeren met een beperking.

Aanleiding

In Nederland wonen twee miljoen mensen met een beperking. Het kan gaan om een lichamelijke of verstandelijke beperking of psychische problemen. De afgelopen jaren is er voor jongeren met een beperking veel veranderd op het gebied van wet- en regelgeving. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat zij het financieel niet makkelijk hebben. Jongeren zitten daarbij op een kritiek punt in hun leven door de overgang van jeugd naar volwassenheid. Ik maak mij dan ook zorgen over de financiële redzaamheid van deze jongeren.

In 2021 besloot ik om bijzondere aandacht te besteden aan de financiële problemen van verschillende groepen sociale minima.¹ Deze groepen zijn financieel afhankelijk van de overheid en krijgen te maken met verschillende overheidsinstanties en complexe regelingen. Dit onderzoek is het tweede in een reeks van drie onderzoeken.² De andere onderzoeken gaan over statushouders en jongeren in de bijstand.

Conclusies onderzoek

Dit onderzoek laat zien hoe wet- en regelgeving in de praktijk uitpakt voor jongeren met een beperking die rond het sociaal minimum leven, waar de knelpunten zitten en wat mogelijke oplossingsrichtingen zijn. De conclusies en daarbij behorende knelpunten zijn:

Zelfredzaamheid is een illusie, want:

- de wet- en regelgeving is ingewikkeld;
- jongeren ervaren grote administratieve lasten;
- hulp vanuit het sociale netwerk wordt door de overheid overschat.

Onbeperkt meedoen lukt niet, want:

- er zijn grote verschillen in uitgangspositie tussen jongeren;
- jongeren ervaren weinig toekomstperspectief;
- door verrekeningen loont werken niet altijd.

Ondanks goede wil kan hulp beter, want:

- de informatieverstrekking schiet tekort;
- specifieke deskundigheid ontbreekt soms;

¹ Zie de ombudsagenda 2021 van de Nationale ombudsman (<https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/dossier/armoede-2021>)

² Het eerste onderzoek gaat over statushouders en in het derde onderzoek staan jongeren in de bijstand centraal.

Pagina 1

Datum

13 september 2022

Onderwerp

Aanbieding rapport *'Meedoen zonder beperkingen'*

Ons nummer

202130539

Uw kenmerk

Bijlage(n)

1. rapport
2. persbericht

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

- gemeenten ervaren een tekort aan tijd en geld;
- de samenwerking in de keten is beperkt.

Aanbevelingen

Verschillende overheidsinstanties spelen een rol in de financiële problemen van jongeren met een beperking. De oplossingen moeten dan ook komen van meerdere partijen én van een actieve onderlinge samenwerking.

Concreet doe ik de volgende aanbevelingen:

1. Informeer jongeren – proactief – in begrijpelijke taal, al vóór de 18e verjaardag.
2. Zorg voor persoonlijke begeleiding.
3. Zorg dat werken van toegevoegde waarde is, ook in deeltijd.
4. Zorg voor financiële zekerheid.

Vervolg

De financiële situatie van jongeren met een beperking blijf ik monitoren.

Publicatie

Op dinsdag 13 september 2022 om 06.00u is het rapport *'Meedoen zonder beperkingen'* gepubliceerd op onze website. Het rapport en het bijbehorende persbericht treft u aan in de bijlagen bij deze brief.

Contact

Indien u vragen of opmerkingen hebt, kunt u contact opnemen met de projectleider van dit onderzoek, Chloë van Vliet, via c.vanvliet@nationaleombudsman.nl of (070) 356 35 31.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen